

GEORGE CĂLINESCU

Cartea nuntii

Editura MondoRo
Bucuresti

martie. Apare *Viața lui Mihai Eminescu*, ediția a IV-a (ediție revăzută). G. Călinescu schimbă titlul publicației Institutului. *Revista de istorie literară și folclor*.

iunie. În comunicarea *Eminescu, poet național*, la Sesiunea științifică organizată de Academia Română și Uniunea Scriitorilor, cu prilejul comemorării a 75 de ani de la moartea lui Eminescu.

iulie. În revista *Teatru* publică textul integral al piesei *Ludovic al XIX-lea*.

20 august. „Pentru activitatea literară și publicistică din ultimii ani”, lui G. Călinescu i se decernează „Premiul de Stat pe anul 1964”.

septembrie. Se tipărește *Istoria literaturii române*, vol. I.

Folclorul. Literatura română în perioada feudală (1400 – 1780), „lucrare colectivă de interes național”, redactată sub conducerea lui G. Călinescu. Colaborează la revista *Ramuri* din Craiova.

18 octombrie. Prezintă comunicarea *Umanismul lui Creangă* la Sesiunea jubiliară a Facultății de Filologie din București.

23 octombrie. Este numit „șef de catedră onorific” la Facultatea de Filologie și „conducător științific al catedrelor didactice care doresc să obțină titlul de candidat în științe, în specialitatea română”.

La Iași își se joacă piesa *Tragedia regelui Otakar și a prințului Dalibar*. În apără volumul *Cronicile optimistului*, cuprinzând articole publicate în *Adevărul literar și artistic, Vremea, Tribuna poporului, Lumea, Contemporanul*.

24 noiembrie. Boala care îl pândeau mai de mult se agravează: este internat la Otopeni cu diagnosticul „ciroză hepatică”.

1965 – ianuarie. Editura pentru literatură reedită monografia *Ion Creangă*. Romanul *Enigma Otiliei* este tradus în limba maghiară.

februarie. La invitația de a participa la Conferința Scriitorilor, G. Călinescu se scuzează pentru neparticipare și trimite un Mesaj. Pe 19 februarie Conferința îl alege în Comitetul de conducere al Uniunii Scriitorilor.

26 februarie. În *Contemporanul*, în locul obișnuitei „Cronica optistului”, G. Călinescu publică versuri.

La Editura pentru Literatură apare primul volum din seria *Opere* – G. Călinescu, cu mențiunea autorului: „Dedic aceste opere incomparabilei Vera”.

12 martie. În noaptea de joi spre vineri, la orele trei și jumătate G. Călinescu își încheie viața pământeană lăsând „în urma lui o operă fundamentală pentru cultura poporului român”. Este înhumat la Bellu în Aleea „Marilor Clasici” ai literaturii române, în apropierea mormântului lui Eminescu.

CONSTANTIN MOHANU

CUPRINS

SĂRUTARE ÎN TRENI / 5	
CASA CU MOLII / 17	
MASA CELOR ZECE / 29	
LOLA, DORA ȘI MEDY / 41	
„ORACOLUL” LUI BOBBY / 55	
PLANETĂ DE Tânăr / 69	
O PARTIDĂ DE NATAȚIE / 81	
PYTHIA MODERNĂ ȘI CĂILE SORTII / 91	
CE ARE VERA NOASTRĂ? / 103	
EROS ASIATIC / 110	
M-ME POLICRAT ET C-NIA / 124	
MARELE DIVAN / 135	
NELINIȘTI PRENUPTIALE / 145	
O GALĂ DE BOX / 154	
VINO DIN LIVAN MIREASĂ! / 165	
OGLINDA CONSTELATĂ / 179	
ÎN PATUL MEU NOAPTEA AM CĂUTAT, PRE CEL CE	
IUBEȘTE SUFLETUL MEU / 190	
ÎNGERUL DIN CASA CU MOLII / 201	
MOARTEA LUI SILIVESTRU / 211	
FACEREA LUMII / 217	

Cărțile nunții

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CĂLINESCU, GEORGE

Cartea nunții / George Călinescu. - București :
MondoRo, 2019
ISBN 978-606-695-091-6

821.135.1

Coperta: Daniel Tuțunel

Departament Difuzare
tel. 021-211.25.00
mail: comenzi@gramar.ro

www.gramar.ro

O SĂRUTARE ÎN TREN

Când salcâmii stației începură să alunecă pe dinaintea trenului, lovind ușor cu frunzișul streașina vagonului, Jim trase ușa compartimentului și merse să se așeze la locul său de lângă fereastră. Mirosl de piei încinse și de unsori îl făcu să privească cu mai multă repulsie plusurile groase ale fotoliilor, de culoarea tutunului uscat. Pe spetezele și pe brațele lor, eroziunile se prefăcuseră în ulcerații negre, lipicioase, adeverată lepră a stofelor bătrâne. Jim acoperi cu batista plaga rezemătoarei sale, apoi se lăsă pe spate, într-o poziție calmă, rece și meditativă.

Destul de lucid pentru ca să-și dea seama de mișcările sale sufletești și să înăbușe la vreme impulsurile de vanitățe vulgară, el nu putu să nu recunoască invazia unui sentiment de atracție personală, caracteristic în clipele în care se bănuia observat. În aceste împrejurări el simțea nevoia să-și compună o mască severă și abstractă și să se ilustreze printr-o contemplație de neuitat, răind lumea cu atitudinea sa morală. Încercă dar să se smulgă contingțelor, examinând tavanul alburiu al compartimentului, recenzând fără familiaritate pe tovarășii de călătorie, rezemându-se când într-o mână când într-alta, dar aceste sfotări de a-și găsi o ținută firească îi vădiră și mai mult stângăcia. În cele din urmă se ridică și trase cristalul gros al ferestrei. Aerul uscat, nisipos, îl plesni în obrajii, iar compartimentul se umplu cu aburi de cocs și de fân incendiat.

Perdelele fălfără ca niște flamuri, părul domnișoarei din față se umflă spulberat și gazeta vecinului de bancă explodează în mâini.

Jim scoase capul afară și privi. Locomotiva alerga adulmecând traversele, sfărind la podețe, tipănd prelung la ivirea capetelor albe de pod, iar pistoanele zvărleau ritmic lucioasele articulații de-a lungul înalțelor și multiplelor roți. Hurducarea monotonă, ciocănitul ascuns de lanțuri și tampoane care bătea neostenit măsurile se prefăceau la poduri în prăbușiri asurzitoare de mari plăci de fier, după care urma iluzia unei liniști curgătoare, de izvor. Terasamentul luneca pe dedesupră, smulgând după sine stâlpii de telegraf și pomii, și Jim se trudea zadarnic să pună un punct fix în prundișul anonim, părăsind cu regret o grindă înnegrită de catran, o tușă pipernică sau o cremene lăptoașă cu care ochiul se familiarizase din goană. Aerul îi usca fața, împroscându-l cu un nisip fin de zgură, dar senzația vântului sfâșiat și a spațiului devorat cu fiece stâlp aruncat în urmă îi făcea plăcere. În cele din urmă, temându-se ca sederea sa la fereastră să nu producă vreo supărare celorlați pasageri, se așeză din nou la loc, continuând să urmărească goana câmpurilor cu privirea.

Pe retina îngustă a ferestrei, stâlpii de telegraf alergau, înălțând și coborând fascicolul de fire, urcându-le pe un mal înalt și prăbușindu-le în râpi lutoase, în vreme ce peisajul se învârtea încet în jurul unui punct imperceptibil mișcător. Câmpurile se întindeau linse cu un verde arhaic ca în picturile primitivilor italieni, pierzându-se în depărtări oceanice, și nesfârșita lor perspectivă ar fi părut pierdută într-o ceată aurie, dacă turme de tufe n-ar fi alergat circular pe dinaintea ochilor, trădând rotația planurilor. Veneau în cirezi mici, fumurii, aproape sau în marginea zării, ori cădeau în stoluri numeroase înneagrind solul neted, infinit. Câțiva copaci răsucindu-se pe loc, în depărtare, alcătuiau o măsură a imensității acesteia, de-o puștițate așa de idilică, încât apariția unei cornute placide pe orizont, ducea gândul la epoci străvechi geologice. Deodată în suprafața câmpurilor se ivea o cavalcadă de valuri care se rostogoleau încetul cu încetul în degradări spirale, coborându-se apoi vertiginos într-o mare pâlnie plină cu cirezi de arbuști și tufe. Solul se rupea acum în gropi, în ruine, în surpături neregulate, mișcându-se ca undele în sus și în jos, acoperind brusc orizontul și descoperind deodată prăvăliri lungi de terenuri spre văi pierdute în genune, iar trenul cădea între maluri de

lut, sub firele de telegraf sau ieșea pe marginea unor râpi prăpăstioase, stăpânind parcă o mare secată.

Jim întoarse în treacăt capul spre fotoliul dimpotrivă. Domnișoara stătea rezemată într-un cot, cu fruntea lipită de geam, asemenei unui copil, pierdută în peisaj ca într-un vis. Locomotiva scoase un tipăt prelung de spaimă și aproape în același timp aripile înalte și albe ale unui pod fălfără în sus și în jos în tunete surde, metalice, căzând apoi fulgerate. Înaintea ochilor se sănătua pe sub tren o albie lată de râu, de nămoluri împietrite și crăpate, în mijlocul căreia serpuia încet un fir de apă tulbure, roșiatică. Lângă linia de sălcii, vite înfipte cu copitele în nămol mișcau placid cozile, adăpându-se.

Jim aruncă din nou ochii înspre domnișoară și putu să observe că îngenunchese cu un picior pe fotoliu, îndoindu-l sub sine, în aşa fel încât rotula mică, grațioasă, se contura sidezie sub transparența ciorapului. Pantofii mici *trotteur*, aproape băiești, rochia plisată ce-i cădea până la concavitatea încheieturii gambei, bluza albă prin care se străvedea umerii nedezvoltați încă și panglicile cămășii, gulerul circular, ondulat, în jurul unui gât metalic, subțire, oxidat de vânt, îi dădeau aerul unei adolescente, crude încă, elevă de școală poate, deghizată în „domnișoară”. Ascunsă între palme, față contemplativă îi rămânea nedefinită în liniile ei morale. Băgă de seamă însă că fata, distrată de priveliște, își turtise nasul mic pe geam, încercând răceala cristalului.

În configurația peisajului stăpânea acum o caldă geometrie vegetală. Solul circula mereu în jurul trenului, lungind sau apropiind orizonturile. Șesuri fără sfârșit, netede și verzi, roteau în perspective imense o vegetație uniformă de copaci rotunzi, pierzându-se dincolo de zări cu o claritate de miniatură. Întinderile rămâneau multă vreme într-o singurătate ascetică de ierburi scurte, roșcate, apoi câmpul se încrețea în smârcuri mișcătoare de buruieni și tufele țâșneau cenușii din toate părțile, în stoluri răzleț sau în turme continui, pentru că să se risipească în zbor planat spre zare sau invadate de unanimitatea furtunate că a pădurilor, prevăzute prin copaci care veneau în goană, aci șuierători, fugăriindu-se și culcându-și coamele la pământ, aci diafanii și idiliici, lunecând singuratici într-o rouă luminoasă. Planurile se înclinau oscilatorii, când într-o parte, când într-alta, dând o impresie de plutire și lungile lanuri, tunse, de august, prin regularitatea geometrică a petelor, păreau mari chilimuri aruncate peste

holde. Asfințise și în urma soarelui stins nu mai rămăsese decât un fum de aur pulverizat, pe fundul unor solitudini imense, iar cerul fără unde stagna ca o apă veștedă.

Domnișoara dormita îngândurată în bătaia apelor eterice, explorând nemîscată spre linia orizontului regiuni îndepărtate ca și cum ochii i-ar fi rămas într-un port vag în aşteptarea unui transatlantic imens de neguri albastre. O întoarcere involuntară a feței îi dezvăluia deodată fizionomia până atunci negată. Casca netedă, lucioasă a părului încercuia simetric ovalul neverosimil și grațios de geometric și în vreme ce bretonul cădea dintr-o singură lamă până deasupra ochilor, asemenei unei viziere de lac negru, triunghiul în care se sfârșea părul tuns la spate lăsa gol grumazul băiețesc, al cărui imperceptibil sănț se pierdea în candoarea circulară a gulerului. Profilul de smalț măsliniu ce servea de sprijin greului coif de păr umplu pe Jim de mirare și de usoara voluptate pe care îl provoacă desfoierea pe nas a unui trandafir matur căzut de sus. Ochii rotunzi speriați, verzi ca bobul de strugure, dar părând în răstimpuri întunecați, așa de rotunzi sub liniile drepte, mongolice ale sprâncenelor încât pe punctul lor cel mai proeminent strălucea mereu câte un focar argintiu, nasul drept în profil, puțin protuberant din față, cu nervoase evazări ale subțirilor nări, gura fără carnalitate, trasă cu finețe într-un contur minim, compuneau o fizionomie blândă și impertinentă, totodată, gata să-și aureoleze în lacrimi bilele uimite ale ochilor și să sfideze cu mânie pe privitor printr-o tremurătură a nărilor și o subțiere a buzelor. Nu era desigur un copil, ci o adevarată domnișoară de vreo opt-sprezece ani, însă masculinitatea stilului punea mai multă cruditate și inocență pe un chip cu undă iritabilă la cele mai usoare emoții. Surprinzându-se observată ea trase repede în jos piciorul subțire, silindu-se să acopere cu marginea rochiei scurte umerii genunchilor, și-și lipi din nou nasul cu putere de geam.

În lividitatea amurgului cete continui de sălcii se tărau în șanțurile mari de lângă linia ferată. Terenul inundabil era plin de mlaștini cu ape coclite, putrede, în a căror spumă verde trunchiurile copacilor înfipseseră picioarele lor răsucite. O ultimă licărire a orizontului bronză suprafața cangrenată a smârcurilor, scoțând la iveală, din mușița lor verde, monstruozitatea câte unei rădăcini exhumate din nămol și rămase în aer ca o gheară crispată. Balta se lătea pe alocuri prin porumbiștile

pălite, culcate la pământ, străbătând prin lungile garduri de nuiele împletite ce hotărnicau lanurile în fugă. Apoi apele se zvântără și câmpurile fumurii alternate de dealuri reațări reațări eliberate, învărtind ușor în depărtare cuburi albe de sate, stăpânite de turnurile gotice ale bisericilor. Un bărbat desculț și îndesat mâna cu o nuia, din urmă, trei vaci greoaie, înlácrimate și un pâlc de cai ședea pe coama unui dâmb aruncând neosteniți capetele încamate în bătaia vântului. Sforăitul locomotivei împroșca solul cu rotocoale grele de fum în vreme ce tălpile băteau în tact, pe dedesubt: zdup-zdup, zdup-zdup, zdup-zdup...

Vecinul făcu deodată o mișcare și se ridică greoi, întinzând mâinile scurte spre plasa de bagaje. Trase de sus o geantă de piele groasă, o desfăcu pe genunchi și scoase din ea felurite pachete de hârtie pe care le înșiră pe un jurnal. Jim auzi părăitul hârtiilor desfăcute, clesătul surd al fălcilor și o curiozitate irezistibilă îl întoarsee ochii către călătorul masiv și stâncos, care, răsuflând greu, rumega încet și mușca din când în când dintr-o felie mare de mortadelă căramizie, privind visător cu ochi albaștri, contemplativi. Fălcile uleioase îl cădeau rupte sub nivelul gurii unse, dându-i un rictus autoritar în ciuda placidității întregii sale figuri. Spre a nu vedea, Jim se întoarsee energetic spre fereastră, obsedat de gândul că pașnicul rumegător ar fi putut să întindă cu mâna sa grasă câte-o felie rotundă de mortadelă la toată lumea, pentru ca în ritmul neostenit al tampoanelor, zdup-zdup, zdup-zdup, toată lumea să mestece încet și visător. Șuierul locomotivei se prefăcu într-un muget prelung de bou răzleț, iar pământul tremură de copite. Veneau cirezile de la pășune mânate cu bățul de ciurdari. Pline de nămol uscat până sub pântec, vitele se legănau rumegând ultimile fragmente de iarbă rămase între dinți, speriendo cu cornul și cu coada muștele acute lipite pe sub coapse. Înotau lent în pulberea drumurilor, stârnind scurte ciclonuri de colb, îndesându-se și răzlețindu-se și dispărând încetul cu încetul în fumul cenușiu al marginilor de sat. Câte o vacă cu nări roșcate înțorcea ochi uzi întrebători, chemând cu răget prelung, mai mult ghicit, un vițel pierdut pe lângă cocenii unei porumbiști, în vreme ce altele, împunse cu bâta de văcar, se încăpățânau să aspire cu nasul apa scursă printre crăpăturile unei lungi troace de lemn. Cu liniștea marilor bestii lacustre, un bou cu bust de zimbru și cu coarne lungi în semilună, pe pântecele căruia marele tendon al sexului său se lăsa într-un turțur de noroi, privi

sângeros și nemîscat trenul și din pântecele său curse ca dintr-un jgheab, inundând raza picioarelor, o apă de puțuri stătute. Clefăitul placid al omului cu ochi albaștri, coborârea de pe dâmburile cu pășuni a vitelor, mugetele presimțite în drumul satelor, continua izbitură de cazmale a roșilor se amestecau într-un singur cutremur surd, prelung, de punți de lemn zguduite de trecerea neîntreruptă a mii de vite vesperale.

Sufocată de duhoarea de piele râncedă, domnișoara vru să coboare mai jos geamul, dar mâna prea mică nu izbuti să urnească placa groasă de sticlă. Era aproape să renunțe rușinată, când Jim, ridicându-se, apucă cu o mâna inelul de sus și cu alta cordonul de pânză și dădu voie deplină înlăuntru miroslui de pulbere udă și răcorilor de prund. În timpul mișcării, atinse fără să vrea degetele subțiri ale fetei, întârziate pe marginea pervazului. Amândoi se reașezară la loc, domnișoara cu un surâs timid de recunoștință în umbra pleoapelor plecate, Jim cu o ușoară febră tactilă. Concupiscentă vagi și furau coada ochiului și-i dădeau o ascunsă ebrietate a pulsului. S-ar fi simțit toropit ca de o succesiune de valuri calde, dacă putând să și apropie obrazul de acela al fetei ar fi fost lovit de ploaia de fire moi a părului tuns și adiat de răsufletul micilor nări nervoase. L-ar fi tentat de asemenea să încece cu podul palmei netezimea părului pe locul rotund al vârtejului din creștet, a umerilor sau a genunchilor. Simțindu-și mâinile vinovate, el le ascunse în dosul perdelei și și purifică ochii în spectacolul poienilor aprinse pe margini de vârfurile celor din urmă raze.

Locomotiva tipă în fața unor prăpăstii nevăzute și sufla din greu fum cu scânteie. Trecea acum printre diguri înalte de bolovani roșcați, prăfoși, cu bărbi de buruieni țepoase și plăgi mari de păcură și fungingine sclipitoare. În vreme ce roțile băteau surd cadența drumurilor încălcate cu plesnituri de pânze ude în vânt și zornăit de fierărie, Jim se lăsa dus de gânduri pe alte peisaje interioare. Peste câteva ore se vedea oprindu-se în fața unei porți oloage de zăbrele roșii și intrând într-o curte lungă, răcoroasă de prea multe zorele, întinse până peste stresinile carbonizate ale casei. Întâmpinat de glasurile ascuțite și mirate, răsunând din diferite ascunzișuri, avea să doarmă în odaia cu miros de pachouli de lângă grădină, la geamul căreia suspina toată noaptea cișmeaua și tresăreau din somn găinile în cotețe, speriate de pașii mărunți ai şobolanilor. Amintirea locului putred în care își petrecuse copilaria nu-i deșteptă decât imagini

de umiditate: hume tăiate cu un cuțit, în inima galbenă a căroră se zvârcolesc două fragmente dintr-o lungă și proaspătă râmă, bureți vineți de ziduri și urecheliște cu zeci de picioare, fugind pe o tencuială friabilă. Se vedea înconjurat de șapte fețe scrutătoare de bătrâne, examinat din cap până în picioare, lătrat pe deosebite glasuri, tras de haine pentru demonstrații estetice. Îndeosebi *trench-coat-ul* avea să întâmpine un rictus disprețitor din partea Tantii Agepsina ale cărei concepții în materie de croitorie ţinteau la o eleganță matură și o nobilă austерitate.

— Nu știi să te-mbraci – era să-i zică desigur. Parcă ești un șofer! La gândul acestui conflict acut între generații, Jim se propti tare cu picioarele în podeaua vagonului ca spre a-l opri și a-l deraia de la destinație, dar trenul măcina drumul cântând inexorabil: te-duc, te-duc, te-duc, te-duc....

Se întunecase de-a bindele, iar pe geam nu se mai vedea decât un fum dens de nuanțe efemere. Dungi scânteietoare de tăciune învărtit în aer, ploi mărunte de cenușă vișinie se topeau în luminișuri de bălti opace sau se îngrămădeau în cirezi și vegetații de umbre tremurături. Un țărăit prelung de greiere învingea îndărătnic măcinatul trudnic al osiilor, mereu altul și mereu același, din lanuri a căror mireasmă de păriț venea la răstimp pe fereastră.

În grădina Tanții Ghenca înfloriseră, nici vorbă, daliile, legate la mijloc cu o sforicică, pentru ca mijlocul lor feciorelnic să nu se frângă și străluceau acum în lună de broboanele de apă cu care fuseseră stropite pe inserat. Jim era curios să vadă dacă în aceleași ghivece concentrice și ceaune găurite își duceau mai departe inocența vegetală un cactus pitic, un lămâi sterp și câteva mușcate anemice, apărate de o bombă ruginită, de un obuz plin cu pământ și alte câteva resturi de instrumente metalice preistorice, păstrând o formă aproximativă între pământ și rugină.

Roțile trenului tunau surd pe dedesubt ca mii de copite uriașe. Jim închise ochii, pierzând în întuneric sentimentul lămurit al lucrurilor. Tunuri, chesoane, cavalerii nesfârșite, alergau pe drumuri fără funduri, prin noroiaie, dune de nisip sau pânze late de apă. O grindină albă bătea în acoperișul subțire al vagoanelor, apoi osii grele de care scârțâiau pe un drum bolovănos, ciocane mari cădeau pe nicovală și totul se topea într-un țărăit inumerabil și strident de greieri pierduți într-un câmp sălbăticit cu scaiei. Credeau uneori că liniiile ruginite și cantoanele ruinate lăsaseră

trenul să alunecă pe traverse îñfrunzite, spre mâluri fără ape, prin tufe încâlcite, cu trostnet de rădăcini smulse și plescait de papuri călcate. Ghicea în minte, între cele două roți, pietrișul năpădit de bălării, șinele acoperite cu mușchi, suspinul tulpinelor groase, rupte de lanțurile grele ale trenului care alerga nebunește ca o reptilă rece, fluierând prin nuiele. În hopuri, horcăeli, trosnituri și șuierături, vagonul se clătina zdruncinându-se în același ritm monoton: te-duc, te-duc, te-duc.....

— Unde mă duci, unde mă duci? pocnea sacadat un glas în urechea lui Jim, care se lungise într-o rână, culcând capul în unghiul dinspre fereastră al sofalei.

Sub lumina albastră a becului, compartimentul se prefăcuse în dormitor. Un ofițer întinsese picioarele în cizme grele roșii pe fotoliul de peste drum, pe un jurnal, baricadând astfel ușa și dormea cu bărbia în piept și cu brațele încrucisate. Vecinul cel gras se prăbușise pe spate, cu mâinile pe pântece. Cărnurile obrajilor devenite livide, gura întredeschisă și luciu uns al feței îi dădeau un aspect cadaveric. Horcăia în sugrūmări scurte și gura umplută de aer se umfla deasupra dinților într-o băsică efemeră ce plesnea ritmic descoperind vârful dinților. Sforăiturile șuierătoare ale celor adormiți se amestecau cu toaca necontenită a tamponelor, încât și se părea că zeci de pive de lemn îñșirate de-a lungul unui pârâu de munte își izbesc de fundul troacei maiurile mucede de lemn ridicate în învărtirea roșilor de către apa ruinată de pe lungi jgheaburi. Când în vreo stație pustie, vegheată de o lampă cu petrol, trenul își înçetinea pe neașteptate goana roșilor, horcăielile adormițiilor măsurau singure liniștea nopții, salutate dinspre țarini de țărăitul greierilor.

Căzut într-o somnolență rece din cauza anulării lumii externe, Jim nu dormea. Cu ochii deschisi privea în penumbra compartimentului în care reveriile sale își confundau contururile cu suprafetele incerte ale lucrurilor. Domnișoara își lipise un obraz de perdea ghemuită în chip de pernă și puțin aplecată, cu ochii închisi, dormea sau încerca poate să uite oboseala unei nopți chinuite, simulând somnul. Respirația era aproape invizibilă și fața rămasă vie îi era numai aburită de o subjire sudoare ce absorbise pudra și carminul. Astfel culcată, fata păstrase toată grația rafaelită, sporită prin copilăreasca dezordine reflexă ce-i aducea părul scurt peste ochi și-i tragea piciorul obosit sub sine, descoperind

tivul de sub pulpa străvezie al unui ciorap. Acest serafim fără aripi, amorțit acolo între răturiile fierbătoare a două trupuri muncite de grelele agonii ale somnului, nu trezea lui Jim – cel puțin aşa credea el – nici o iritație voluptuoasă, ci numai o neînțeleasă nevoie de a proteja și mângâia. Se simțea ușurat deodată și ridicat ca un funi prin fereastra compartimentului. Plutind deasupra câmpurilor în proiecția lunii zărea trenul luncând ca un licurici pe suprafața solului, crescând vertiginos într-un astru uriaș și răzând apoi cu pereții vagoanelor trupul său aerian. La o fereastră se vedea pe sine însuși în fața unui seraf umil încunjurat de o pavăză de lumină albastră și care zâmbea cu ochii închiși, pierdut în propriile visuri. Când însă ieșea din puțul adânc al reveriei și se simțea greu și material pe canapea, asemenea contemplației angelice i se păreau fade. Își dădea seama că mâinile i-ar fi fost mai mulțumite dacă vârâte pe sub umerii și genunchii fetei ar fi ridicat-o pe jumătate adormită în brațe, aşa încât capul să-și reverse pletele în jos, iar picioarele-i subțiri să cadă abandonate peste bara mușchiuloasă a brațului său drept. I-ar fi plăcut să intindă ușor de-a lungul fotoliului moale, să-i pună sub cap sulul dur, demontabil și, îndreptându-i părul și rochia plisată, să alunecă cu mâna ocrotitoare peste fluierele picioarelor spre a elibera degetele mici, infantile, din strânsoarea înguștilor pantofii. Ar fi văzut-o atunci lăsând cu un scurt suspin reflex de alintare capul pe o parte, sub tăietura latului breton și îndoind un picior lustruit, delicat ca un arc. Jim încercă să se smulgă din aceste ispite absurde gândindu-se din nou la casa copilăriei sale spre care mergea.

În mirajul geamului opac ograda largă se-ntindea străjuită pe o latură și pe alta de două rânduri de case scunde, lungi ca un tren de vagoane declasate trase pe linii moarte. Din loc în loc căte un baldachin de tablă ruginită arăta o intrare, astupată de cascade grele de iederi. Hârdaie verzi cu oleandri se îñșirau de-a lungul zidurilor ude, leproase de apa prelinsă prin streñinile ciuruite, în rugina căroră creșteau ciubucuri de buruieni și în luciu ferestrelor se zăreau scări de surcele de care se rezemau cercluși și mușcate. Verdeața prea crudă de umbră și udătură țâșnea în flăcări violente. Nesmulse de nimeni, troscotul, păpădiile și scaieșii grași, albaștri, ieșau printre bolovani, la temelia zidurilor și în jurul chipengurilor de tablă a unor pivnițe în formă de cavou și înăbușeau straturile cu flori, îndeosebi dalii și creițe, cultivate în

fronturi prea compacte pe sub ferestre. Un zăplaz de lemn, cu scândurile orizontale și în parte căzute, închidea în fund curtea, despărțind-o de o alta înecată de frunza duzilor pe sub crengile cărora se zărea tabla arsă de ploii a unei căsuțe cu cerdac pe stâlpă imbrăcați în viață de vie. Totul părea un maidan părăsit și un han de mult pustiu, uitat cu drugi și lacăte la ușă, pradă ierburilor și ploilor. Gândul presupunea grinzi căzute înăuntrul odăilor cu tavan mâncat până la coastele putrede ale grătarelor de trestie și cercevele lunecoase de mușchi asemenei ghizdurilor unui puț. Transperantele de șipci verzi căzuseră cu sforile rupte peste ochiurile superioare ale ferestrelor crăpate, lipite cu hârtie.

În timp ce canapelele săltau necontentit capetele inerte ale călătorilor scufundați în somn, aerul rece, intrat pe geamul încă deschis, vestea apropierea munților. Trenul lăsase de mult valea Târnavei și se îndrepta spre zonele reci ale Brașovului. Aerul se rarefiase devenind transparent și palid, iar roșeața de focuri îndepărtape linia zării prevesta zorile. Din când în când scliceau în semicercuri fragmentele ieșite din sălcii ale întortocheatului Olt, rece și lucios ca o lamă. Învinețite de frig, buzele și nările fetei adormite de-a binelea trăduau prin mici convulsi penetrația răcelii. De bună seamă visa că trece printr-o apă curgătoare sau că e surprinsă de zăpezi mari într-o poiană până atunci înflorită. Caritatea și acel sentiment de prietenie ascunsă l-ar fi îndemnat pe Jim să arunce *trench-coat-ul* său pe umerii ei înfrigurați, lăsându-i afară numai nasul evazat și casca strengărească a părului, dar discreția îl opri. O altă primejdie amenință pe domnișoară. Ofițerul, până atunci întins transversal, se sculase deodată cu ochi defuncți și într-un gest instinctiv, fără să se deștepte, se lungise de-a lungul sofalelor, reluându-și după un scurt grohăit ferăstraiele sforătuirilor. Picioarele cu grele cizme, îndoite cu un ultim rest de conveniență pe cuprinsul a două locuri, se discordară de înclinația somnului și împinseră trupul mic de alături. Adormitul își căuta acum, dezmortit, poziții comode de somn și o întoarcere inconștientă îi aruncă talpa unei cizme în poalele cu genunchi delicați ai domnișoarei. Aceasta sări speriată în sus. Gestul trecu neobservat pentru cei doi bărbați căzuți în fundul celor mai prăpăstioase vise și picioarele ofițerului lipsite de rezistență alunecară încet pe toată banca.

Jim se trase numai decât de la fereastră și zâmbind făcu semn fetei palide de spaimă să se așeze. Ea mulțumi cu o grațioasă înclinare

masculină și se așeză sfioasă pe locul arătat. Încercă strângând picioarele și umerii să se subțieze, dar era evident că făcea aceasta nu pentru a evita atingerea vecinului ci spre a-i răpi cât mai puțin loc. Jim îi simțea de astă dată umărul, linia șoldului și respirația caldă amestecată cu miroslul părului parfumat și vedea linia șirei spinării lunecând sub gulerul rotund și nu o dată fu ispitit să-i strecoare mâna pe sub umeri.

În curând domnișoara închise din nou ochii în vreme ce astrul roșu, plat ca o tablă de cupru, al zilei ieșea de după dealuri. Terenul accidentat în unde mai blânde de o parte, cu umerii negri, încrustați de zăpadă, ai munților pe de alta, dezveleau în lumină albă a dimineții arabescurile lanurilor galbene, cosite, întrerupte de plăgi verzi de rapiță. Turtele de tablă ale bisericilor din satele risipite în văi luceau din loc în loc. În cele din urmă la poalele unor creste negre de păduri se văzură țiglele roșii ale Brașovului.

Cei doi tovarăși de călătorie, deșteptați cu puțin înainte, își dreseră figurile văroase și trupurile, căscând și trosnind oasele. Apoi își luară valizele și ieșiră pe culoar. Jim călătorea acum cot la cot cu mica tovarășă care, înviorată, își reluase zâmbetul de strengărie și timiditate. Fără să-și dea seama de ce, inima lui pocnea cu putețe în piept, conștientă de un gând vinovat. Presimțea o scădere prietenoasă în pleoapele piezișe ale vecinei care, deși comportamentul era aproape gol, ezita să se întoarcă la loc. Căuta zadarnic o punte de familiaritate, când fata privi cu coada ochiului clișeele unui număr din *Die Dame* pe care el îl răsfoia nervos. I-l oferi cu bruschețe de teamă unui refuz. Ea întinse veselă ca un copil mâna și mulțumi cu un merssi galeș și franc. Gheata i se păru lui Jim spartă, dar inima îi bătea și mai puternic căci ispita cu forțe noi îl făcea să tremure în fața acelor ochi întunecoși, amuzant încruntați, ce urmăreau pozele revistei. Cu cât încerca să alunge din minte imaginea crimei îndrăznețe ce-i lăua contur în subconștient, cu atât săngele, hotărât, îi învăluia tâmpalele într-o rețea de congestii calde.

Cele două orizonturi ale trenului erau acum acoperite în întregime de povârnișuri înalte, îmblânite cu perii țepoși ai molifilor, printre care se scurgea la răstimpuri câte un șanț drept, tăiat de apa ploilor. Pereți mari de stâncă se ridicau vineți întrerupând labirintul pădurilor și în curând un șuier prelung aduse după sine mai repede decât te-ai fi așteptat un întuneric rece, aburit și fuminginos. Bezna ținu un veac și când lumina străpuse din nou caldă, dezvăluind blocurile regulate ale